

Skrivelsen af 24de Oktober 1856; thi nu ere vi naaede dertil, at det ikke blot kræves, at de 3 Ansøgere, som indstilles af Sogneraadet, i og for sig alle tre skulle være saaledes kvalificerede til Embedet, som Skoledirektionen efter sit vilkaarlige Skøn forlanger, men nu kan det endogsaa forlanges, at der ikke maa være nogen af de andre Ansøgere, der maa være mere kvalificerede. Det vil altsaa sige, at vi nu ere naaede til, at Kommunalbestyrelsen ikke har Ret til at indstille andre end de 3 Ansøgere, som Skoledirektionen efter sit vilkaarlige Skøn finder mest kvalificerede og mest værdige til Embedet. Dette er noget ganske nyt. Efter det kan Skoledirektionen ikke blot kassere Sogneraadets Indstilling, naar den finder, at de 3 indstillede vel i Almindelighed ere skikkede til at være Lærere, men ikke ere kvalificerede til et saa godt Embede som det, der i dette Øjeblik skal besættes — det er den første Grund, af hvilken den kaldsberettigede kan kassere en Indstilling — men den kan ogsaa kassere en Indstilling, naar den blot finder, at en af de 3 indstillede ikke er kvalificeret i den nævnte Forstand. Endvidere kan den kaldsberettigede efter Skrivelsen af 12te Oktober 1897, naar den finder, at der er nogle andre, der ere mere kvalificerede, saa at det altsaa ikke er de 3 bedst kvalificerede, der ere indstillede, i ethvert Tilfælde efter sit eget Skøn kassere en hvilken som helst Indstilling. Se, dette kan man ikke læse ud af de Ord, der staa i Loven af 8de Maj 1856 § 9. Saadan ere de sikkert ikke mente, og saadan mener man vel heller ikke, man kan forstaa Loven efter Ordene, medmindre man i hvert Fald er meget uklar. Men Forholdet er naturligvis det, at man har fundet paa en Fortolkning, at man har villet lægge en bestemt Betydning ind i Loven, og saa har man bagefter fundet paa sine Grunde. Det er en meget menneskelig Fremgangsmaade. Det er maaske det almindeligste, at Folk bære sig ad paa den Maade, at de først tage Standpunkt og bagefter finde de Grunde, hvorpaa de kunne forsvare deres Standpunkt. Tage vi imidlertid Loven af 1856 § 9 og læse Ordene igennem med den Hensigt at faa den Opfattelse ud af dem, som Ordene naturlig give, kan man sikkert ikke faa den Opfattelse, at den kaldsberettigede er berettiget til ganske vilkaarligt efter eget Skøn at kassere en hvilken som helst Indstilling fra Kommunalbestyrelsen. Det vilde i hvert Fald være en meget ynkelig Rolle, der var tildelt Kommunalbestyrelsen, hvis

Loven med Rette skulde fortolkes saaledes, og det vilde næppe have været saa omstridt, som det var den Gang, man skulde træffe denne Bestemmelse, hvis den virkelig ikke gav Kommunalbestyrelsen andet end det, der efter Fortolkningen er givet den. Naar man læser § 15 i Lovforslaget, som det ligger for her til Behandling — det er den Paragraf, der handler om Lærerkaldelsen — ser man, at i 2det Stykke staa der, at naar Ansøgningerne efter lovlige Frist ere indkomne, sendes de „af den kaldsberettigede Myndighed til vedkommende Kommunalbestyrelse tilligemed en Fortegnelse over de Ansøgere, som manglede i § 16 foreskrevne Betingelser for at kunne komme i Betragtning, eller som af Hensyn til deres Alder, Eksamenskarakter og Vidnesbyrd for udført Lærergerning skønnes uegnede til det paagældende Embede.“ Derefter kan Kommunalbestyrelsen indstille, og af de 3 indstillede vælger den kaldsberettigede den, som den finder mest skikket til Embedet. Nu kan man spørge: Hvad er det for en Fortegnelse, som her nævnes. Er det noget helt nyt, man kommer til, eller er det noget, vi kende af den gældende Ret, at den kaldsberettigede lader Ansøgningerne blive indsendte tilligemed en Fortegnelse over dem, som han anser for ukvalificerede til Embedet? Der findes ikke noget derom i Loven af 1856 § 9. Man kan læse den, hvordan man vil, saa kan man ikke faa det ud af den, at den kaldsberettigede har Ret til at indsende Ansøgningerne tilligemed en Fortegnelse over dem, han anser for ukvalificerede. Men der var Tale derom, inden Loven blev vedtagen, at man skulde have en saadan Bestemmelse, og da man ikke fik den i Loven, saa har man skaffet sig den senere. Da man ikke havde den, saa maatte man skaffe sig den, naar man vilde have den. Der er saa kommet en Skrivelse fra Kultusministeriet af 15de September 1862, den er ganske kort, og jeg skal med den højtærede Formands Tilfaldelse oplæse den. Det hedder deri: „Da Ministeriet maa anse det som et billigt Forlangende af vedkommende kaldsberettigede, at Ansøgninger om ledige Skolelærerembeder fra allerede ansatte Skolelærere og andre, der beskæftige sig med Børneundervisning, skulle være forsynede med Erklæringer af Ansøgernes nærmeste foresatte, navnlig vedkommende Sognepræst og Provst, anmodes Direktionen herved tjenstligst om behagelig at ville bringe til almindelig Kundskab for samtlige vedkommende i det den underlagte Distrikt, at Ansøgninger